

A cseh-szlovákiai magyarság.

Prága, november 27

A cseh-szlovák nemzeti gyűlés képviselőházában most folyó költségvetési vita — amint ismeretes — Körmeny Ékes Lajos keresztény-socialista párti képviselő bátorharcu kezűddben bírálta a cseh-szlovák kormány-politikát. Körmeny Ékes Lajos ezzel a beszédével ismételtén tanúsítja adia annak, hogy a cseh-szlovák köztársaság területén élő magyarság nem ügyének törhetetlen energiával küzdő farszabhatlan harcoss. Körmeny Ékes Lajos munkabírása nem ismer határt a magyar képviselőházzal együtt valamennyien sokkal többet dolgoznak és alkotnak, mint amennyi az aránylag csekély számú magyar képviselőtől elvárható lenne. A cseh-szlovák nemzeti gyűlés két házában az egy millió magyar népet mindössze két törvényhozó képviselő; hat képviselő és egy szenátor. Ezek közül Jablonický János dr., Körmeny Ékes Lajos dr., Lelley Jenő dr. és Palkovich Viktor képviselők keresztény-socialisták; Fűsny Kálmán és Szent-Ivány József képviselők, valamint Ficsa József szenátor az „Országos Magyar Kisebbségi és Földművelő Párt” tagjai. Ez az arány nem felel meg a szlovákiai, illetve cseh-szlovákiai magyarság számarányának. Sajnos, a forradalmat követő események során megsejtett választások ideje alatt a lakók még nem találják meg az egyenlőséget a így történhetett meg, hogy a magyar szervezetek egy része a nemzeti, vagy „magyar” szociáldemokratákat és a „világot megváltó” kommunistákat erősítette meg. Ezek a pártok pedig édeskeveset törődnek a magyarság érkeivel. Nem beszéltek a nemzeti szociáldemokratákról és kommunistákról, azonban mégis ki kell emelni az azt a tényt, hogy a magát magyar szociáldemokratának valló Brovazky Géza képviselő a Benes exponé nyomán megindult költségvetési vita során felszólalt a magyar nyelvű beszédekben reprodakálhatatlan kifejezésekkel értő bírálattal mondott Magyarországi belügyeiről és azt követelte a kormánytól, hogy a közelebb folyosítását olyan feltételek teljesítésétől tegye függővé, melyek egyértelműen kényszerítik Magyarországot

be ügyeibe való avatkozásra. Ezt magyar képviselő magyarul mondotta akkor, amikor Benes, a kisantant című határozathozó esemény rendezője maga is azt állítja, hogy nem akar Magyarországot belügyeibe avatkozni.

A magyarság mélyszégyen megvetéssel szemléli az ilyen és ehhez hasonló eseményeket. A szociáldemokraták Szlovénoktól teljesen elszakították lábuk alól a talajt. Ezt mindennél jobban bizonyította a községi választások eredménye, melyből a most már közös jelölésével dolgozó szövetkezett ellenzéki pártok a kormány minden usterkedése ellenére fölényes győzelemmel kerültek ki. A magyarság küzdelméből teljes mértékben kivonul a részét a szlovénoktól szidóság is, melynek tagjai nem egy helyen a keresztény-socialista párt jelölt listájával kerültek a képviselőházba.

Ruzsinszákórol szándékosan halgattam a cikk keretében Ruzsinszákónak a békeszerződés szövegéről autonómiát biztosít, melyet a cseh-szlovák kormány akarva, nem akarva kénytelen megadni. A nemzeti gyűlési választásokat ott eddig még sem ojtették meg, de megbítható helyen szerzett értesülésem szerint a választások kiírása már csak hetek kérdése. A nemzeti gyűlési választásokat a szociáldemokraták fogják követni a bizonyos, hogy a választások eredményeként a magyarság reprezentánsainak száma tekintélyes mértékben fog megnövekedni. A községi választásokon nyertanapciómok kedvesdek. Az új választások a kormány és a hivatalos apparátus minden terrorja ellenére meg fogják hozni a magyarság szent ügyének diadalmát.

Ternyei László.

Csendélet a barátok kertje körül. Lövöldöző diákok. Háború a Deák utcában

Tegnap este 8 óra tájban a Balváros oszondját lövések verték fel. Valóságos pergőds hallatszo a barátok kertje feől és a járőrelők nem is iszedelmére a lövöldözések csak nem akartak szűntetni.

Nagyon természetesen a községi megrázdált a lövöldözés hallatára. A kedélyeken ül a nemzeti szociáldemokraták, az ott napi-renden levő uccai harcok jutottak egyeznek eszébe, amikor a lövöldözések hallották.

Többen a fátanak lövöld a rendőrségre szaladtak és jelen-

tést tettek a szociáldemokraták körül. Egy detektiv aronnal a helyszínére ment, hogy a tényállást megállapítsa. Kiderült, hogy komolyabb eseményről szó sincs, csupán 5-6 diák garázdálkodott a Deák utcában.

A diáksereg háború jászott és riadó pisztollyal lövöldözött egymásra. A háború vége szlett, hogy a rendőrség néhány riadó pisztolyt és lövöldöző diákokat pedig kisebb dorgálás után hazaavarták a rendőrség.

A gásgyár megvétele.

A Független Magyarországot és annak publikumát tudvalevőleg nem szabad a városban semmiről sem informálni. Minthogy azonban nekünk mégis közelelségünk a községeket a város ügyeiről tájékoztatni, természetesen más uton keressük és találunk információkat. A gásgyár ügye — természetesen — nagyon községi érdekli a községeket. Tudni akarja, mert tudnia kell, hogy mi lesz assal. A város saját üzemébe vessi, átveszi azt, vagy pedig megmarad a mostani vállalat kezében. Lezár-e további áramlás, vagy sem.

Mi a tilalom ellenére a fát

jártunk a dolognak, megakartuk tudni, hogy vajjon miként is áll a gásgyár átvételével az ügy. Hosszas utánjárás után azt a választ kaptuk: „A gásgyár megvételeéről szó sincsen.” Ezt olyan forrásból kaptuk, hogy azt feltétlenül jól informált helyszereket elfogadunk. Most mégis arról hallunk, arról olvasunk, hogy a gásgyár megvételeéről igen is, nagyon komoly tárgyalások folynak. Arról van szó, arról vitatkoznak, hogy a polgármesternek korlátlan felhatalmazása erre a kérdésre, a megvételre is kiterjed-e. Mi a felet nem vitatkozunk. De igen is kíváncsiak tartjuk, hogy a pub-

likumot informáltassék az ügy meherállásáról és ne állítsák oda a községeket kár, befejezett dolog elé. Mégis csak van az a kérdés olyan nagyfontosságú, hogy azt a nyilvánosság előtt kell tárgyalni és a nyilvánosságot mégis csak kell informálni arról, hogy a községekkel mi történik.

Rendőri krónika.

Lakók és házigazdák. — Egy kosár tojás káivárlaja

A rendőrségen tegnap élel forgalom mutatkozott. Az egyhanguságot éleltség váltotta fel, a folyosóm panaszosok sürögtek-forgáltak.

Meg ma is a rekordot a lakók és házigazdák között felmerült panaszok miatt tett panaszok száma tartja. Kisebbségi megrázdások mellett szociáldemokraták esztek merülnek fel. Tegnap számoltunk be arról, hogy egy házigazda fától a verte alá a tojást. Ma újabb hasonló panasz érkezett a rendőrségre.

Ikoty István budapesti uti vendéglőse ellen tett panaszt Németh József nevű lakója. Ikoty már régebben ki szerette volna lakóitani a házából a lakót, aki azonban nem volt hajlandó otthagyni a lakását. Erre a házigazda tegnap a lakó lakását levő szesz akakokat beverte és assal fnyagatta meg Némethet, hogy rágyújtja a házat, ha ki nem költözik. A rendőrség a házigazda ellen megindította az eljárást.

Ugyancsak a házigazdája ellen tett panaszt Papp Lajosné Pappné Sörös Györgyné házában lakik, aki szintén régebbi idő óta gőrsz szemmel nézi a lakójára. A lakó azonban természetesen nem szándékosan kiváldozni, mire a házigazda éteket vert a plafonra és a fát. Pappék lakásába esurgott. A rendőrség szesz miatt indította eljárást Sörös Györgyné ellen.

Kriszti Ferencné Damjan okucsi megrázdásos feljelentést tett egy ismeretlen cselelány ellen, aki néhány nappal ezelőtt Tóth István kereskedő nevében másassját községi kérte és akiről kiderült, hogy nem Tóth megbízásából vitte el a másassát. A rendőrség keresi az ismeretlen cselelányt.

Benák István bajai lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy

és.
Pénz...
László...
eladott...
vággen...
a szerző...
árut száll...
vesszőly...
hó 30...
a vasut...
ból a...
közben...
rösen el...
feltételek...
jal ügyve...
kinthetők

A népszerű titka

Az Avasi...
szepült...
archív...
idéve...
Zsirus...
kapható...
szertár...
mozi épü...
Hódmező...
tár...

Kersek, választás... betonalak- lapka t, ezekobbak a nál.

Grün Miksa
Spitzer...
ár...
160.

Mi a mi minkit érel

Megnyit az...
az Uránia...
mezi épü...
Bódog-tér 8.

Az érték- és árutözsde hivatalos árfolyamairól, az összes külföldi tőzsdék jelentéséről leggyorsabban és legolcsóbban tájékoztatja a Magyar Távirati Iroda r.-t. **december elsején Mészáros Lázár-ucca 1. szám** alatt meginduló kirendeltsége. — Telefon 89.

AKÁCSFA

(baltázott bot és dorong) ölenként 150 000 korona.

Nyirfa (baltázott bot és dorong) ölenként 100.000 kor.

Sándor László fa-, szén- és terménykereskedő.

Télire tárolható válogatott étkezési

(Woltmann) burgonya mm-ként 28000 K

Rózsa burgonya ,, 36000 K

Hagyma kg-ként 200 koronáért kapható

Fatelep és raktár a teherpályaudvaron. Telefon 228.

ismertetlen totes olopta a kapu kulcsát. Erős a gyanuja, hogy a totes assala aséndékkal vitte el a kulcsot, hogy alkalomadtán éjszaka látogatást tegyen a házban. A rendőrség keresi a kulcsot.

Pankovics Rosalia 17 éves leány a Medoch utcában egy kosarat vitt a fején, melyben tojas volt. Pankovics Mihály harangszócska lakos vigyázatlanul a leány fejéről lelőtte a kosarat és a tojasok összeestek. A leány követelte, hogy Pankovics fizesse meg a tojas árát, de az ember erre nem volt hajlandó. Szováltás fejődött ki közöttük, aminek az lett a vége, hogy Pankovics Mihály elaposan elverte a 17 éves leányt és elhagyta. A leány feljelentést tett a rendőrségen. Az eljárás megindult.

nem adhatnak információt. Ezt a jogot a polgármester magának tartja fenn. És a világra Kaposváron az összes lapokra terjed ki, nem úgy, mint Baján, csak egy lapra.

— Leszállítják a levélpórtót, telefon és vasúti díjzabást. Természetesen nem Magyarország az az ország, ellenben a svéd posta és vasút igazgatósága előterjesztést tett a kormányknak, hogy 1924. január 1-től kezdve lemondják a levélpórtót, a telefondíjzabást és a vasúti díjzabást. Az előterjesztés szerint az állam csak nyerni fog az ocsóbbításával, mert a forgalom lényeges emelkedése jóval felülmúlja majd a díjakban előálló károsodásokat.

— Meg van a magyar-cseh megegyezés. A csehekkel a határtörzsi kérdésekben folytatott tárgyalások eredményeivel végeződtek. A tárgyalások megállapodtak abban, hogy az 1922 évi november hó 22-én kötött határtörzsi egyezményt közös megegyezéssel élesbe léptették. Az élesbe léptetés napját a két kormány közösben állapítja meg.

— Mikor a fiu mulat. Kedvesemmel kalandja volt a mi napban egy vidéki utazó nő. No: Butasta Baja környékét és itt, a környéki falvakban felvette a megrendeléseket. Amikor bejött Bajára, vele jött egy fiatal kereskedő is, aki itt egy jó görbe napot csinált magának. Nagyon lusta és minden pénzét elverte. Othon az anyjának azt mondta, hogy az utazónővel mulatozott és arra költötte a pénzt. Amikor aztán legközelebb az utazónő megint kijött hozzájuk, úgy sa anyja, mint a fiu alaposan ellátták az utazónőt. És bejött Bajára, itt feljelentést tett bánalmassági ellen, akiket a bajai büntető bíróság 8 napon belül 20 napon belül gyűjölő súlyos testi sértésért 240000—240000 koronára ítélte. Az ítélet jogerős.

— Járulat átirás a vásárban nem a Hammer féle vendéglőben, hanem a tanítóképző intézett főbejártánál balra az ablaknál.

— Közgyűlést tart a város. Baja város törvényhatóságot hívtatta a jövő hó elején összehívni, hogy néhány kérdésről dologban határozatot hozzon. Balta Gyula főispán tegnap este 10 órakor Bajára érkezett. A közgyűlés előkészítése folyamatban van. Amint a városi háznál munkatársunkat informálták a közgyűlés tárgyszorátán csak kevés pont szerepel. Legfontosabb a gázkérdés, amely ismét felmerült. A közgyűlés 3 óra, vagy 4 óra lesz és ott dönt a város alelle, hogy átvessze a gásgyárat, vagy pedig nem élve elővételi jogával, engedje, hogy a bajai gásgyár idegen kezébe kerüljön. Egyébjevonatos pontja a tárgyszorotnak információknak szerint nem lesz.

— Ellentétek a kisan-tant államok között. Egyik párisi újság cikket ír arról, hogy a belgrádi nagtó egyrésze a múlt hónapokban akciót indított a csehek ellen. A múlt hónapokban a ságrábi kereskedők kiváltak, hogy a cseh jugoszláv börtönadják be Csehországba. A lefolyta öt konferenciára az a megegyezés jött létre, hogy a jugoszlávok engedjék a cseh ságrábi Jugoszláviába a megegyezés ellen általános tiltakozás keletkezett, úgyhogy az egyezményt revízió alá kell venni, mert a jugoszláv kormány nem ratifikálhatja. Bégrad és Prága között komoly gazdasági ellentétek vannak.

— Beleugrott a Dunába Gyuratt Ferenc 17 éves bajai suhanc a Dunaparton a múlt héten faszótózkodás közben társával összevesszett. Dűhében a Dunának ment és beugrott a jégheideg vízbe. A part közelében tartózkodó folyamőrök észrevették a faldoklót és kimentették. A rendőrség megígértette a fiatalemberrel, hogy máskor utakon fog hasonló cselekedetektől és átadta szüleinek.

— Sztrájkolnak az aasztalos munkások. A bajai asztalos munkások közül körülbelül 70—80-an tegnap sztrájkba léptek. A munkabeszüntetésre az adott okot, hogy a munkások huzs szánalékos bérjavitást kértek. Ezzel szemben a munkaadók ezzel érveltek, hogy a hivatalos statisztikai kimutatás szerint 5 százalékosnál magasabb drágulás nincs, a bérjavitás indokolatlan és így a bérdrágát látni megrendelőinek nem számíthatják fel. Egyébként a munkabeszüntés csak három

kategóriára akarják beosztani a munkabérekét, jó, közepes és gyöngébb munkásra. Minthogy megegyezni nem tudtak, az összes műhelyek munkásai — kivéve a Polák hatorgyárat — sztrájkba léptek.

— A csanádi lakodalom Trauky Janos csanádi gazdasági lakodalom volt. A lakodalomom megjelentek a hivatalos és a nem hivatalos vendégek is. A nem hivatalos vendégek között volt Fajsi Sándor is több legényvársával együtt. A hivatalos vendégeket kitergettek az udvarról. Minthogy a hivatalos vendégek eltávolítása nem ment olyan simán, az egyik hívott vendég beleesett a biciklijét Fajsi Sándor laposkájába. A megcsúszott ember, most élet és halál között lebeg. Azt azonban senki sem tudja, hogy ki is volt az, aki a süttében csúszkált.

SZÍNHÁZ.

— A Levendula című operettet játszották tegnap este jó előadásban. Az összes szereplők derekasán megállták a helyüket. Déryné szerepében H. Szalma Teres pompás alakítást nyújtott. Rózsa Iona kiváló volt, mint Kamilla grófné. Presslmayer Lotti személyesítője — Hová Böske bájos jelenet volt a színpadon és sok megérdemelt tapsot kapott. A férfiak is kivették részüket a sikerből. Szalma Sándor, Simonfalvy, Harsányi elsőrangú produkáltak tegnap este.

— Az e heti műsor a legfényesebb darabokkal kedvezkedik a közönségnek. Nagy érdéklődésre számíthat az Ördög reprimé, amelyben a társulat férfi starja, Zemplényi Zoltán játssza a főszerepet. Amint mi Zemplényit ismerjük, úgy hiszünk, hogy Molnár Ferenc szellemes darabjában nagy sikerrel fog érvényesülni. Marinka társulatában pedig Szalma Sándor és az új énekesnő Donáth Ilona fogja a közönséget szórakoztatni. A nagy sikerű operett újdonát bizonyára megérdemelt érdeklődés mellett fog lezajlani. Különösen felhívjuk a közönség figyelmét a szombati vendégsereplésre, amikor is Sella Gyula, a Magyar Színház híres művésze felép Gyey István nagy sikerű egy felvonásában

ANAPESEMENYEI

Kertváros — Vásártér.

Egy levél felelnek előtünk, amelyben panaszkodik egy vidéki ember, aki Baján egy kétszemleles házat akart építeni, kért is az épi kezébe a tolas, de hiába kért, sürgetett, beadványára éppenséggel semmiféle válasza nem érkezett. An idek mutat, az árak emelkedtek, a pénz válság ereje csökkent és a végre megunt a várakozást és az építéssel pénsei mára fordította. Így megy el a kedve mindenkinek, aki Baján építeni akar. A jó isten a megmondhatója, hogy mióta kénytelen a város a vásártér parcelláival, de nem tesz egyetlen lépést sem előre, csak mindig tervekről és az új tervekről hallunk.

— Vassuk visszat a pécsi újságokat, amelyből azt látjuk, hogy Pécs város mindent elkövet, hogy a városban a tervezett Kertváros építése meginduljon. Miért minosen ez minálunk is így?

— Kaposvárott is. A kaposvári újságok írják, hogy Viték György polgármester kiadta a rendelkezést a referenseknek, hogy eszentul hírszóróknak

URANIA MOZGÓBAJA

Nov 29-én, csütörtökön d. u. 6 óra este 10 órakor. Világpremiáció! : Csak 16 éves felett! PSYCHE a cár táncosnője. Színű 6 felv. F OlgaGowskaja Lagunák városa A Vildwesten tájkép. életrajz 1. felv.

és. PoMák... László ba... eladott 2... eladó... felelő... kárára és... november... 3 óra... raktár... közjegyző... árve... Árverési... Imre ba... megle... kinthetők

A népszerűség titka

Kések, választásához... betonalaklakt, ezekobbak... Grün Miksa Spitzer... 160.

Mi ami minkit érkel

Megnyit az... az Uránia... Bódog-tér 8.

Építők mesterek és építők figyelmébe!
 Szobaszámú: **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízáthatlan Allandó raktár és egyed-
 árusítóhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Bata. Kölcsey-úton 2 szám alatti. (Budapesti-ut sarok)

ELSO BAJAI TOMORFA-BUTORGYAI

POLLÁK JOZSEF

GYANTELKÉP-BŐTŐDŐRMA
 TELEFON: 10/4
 MINIKARAKYAR
 KÖSSUTR 125 TEL: 194
 ESTELPÉDEKÉPÉSTIA
 TELEFON: 10/2
 SÜRENYICIME
 POLLÁK-BUTORGYAI
 BATA

Bádogos-segédet

Jó fizetéssel felvesz azonnal
Lichter Sándor
 bádogos.
 Mátyás király tér.

Eladó egy női hosszú kabát.

Türr István ucca 7.

Tanulóleány felvétetik a Corvin-nyomdában

Ejjeli inspekciós november 26 től, dec 31g reggeltől 8 óráig és vasárnap délután nyitva
Dr MAKRAY LASZLO
 gyógyszerkertára

NAGY ELŐVÉTELI VÁSÁR! Minden olcsóbb december 6-ig.

Saját készítésű férfi tehérművek. Harisnyék, keztyűk, nyakkendők. Női, férfi és gyermek trikók. Fiu és leányka szvetterek, lábszárvédők. Baby ruhácskák, kabátok, sapkák. Üveg- és porcellánedények, tálcák. Alumínium, acél- és alpaksevőeszközök. Utazó bőröndök és kosarak. Bőr női és férfi divattárcák. Dísz tárgyak nagy választékban. Utazó, fésű, manikűr készletek. Játékok, képes és mesés könyvek. Mindezen cikkek közül elővételi vásárt tartunk december 6-ig.

Köztiszviselőknek 5 és 10% engedmény.
 Ne mulassza el semmi a kedvező alkalmat, amit a **Zádor Bazár** nyújt.

Hirdessen. Független Magyarország-ban

Telefonszám: 121.
 Saját termelésű fával egetett darabos

MÉSZ
 Portland CEMENT
 retorta BÜKKFASZÉN és kátrány fedellemez
 allandoan kaphato:
Spitzer Illés
 BAJA,
 Budapesti-ut 9. Vásártér.
 Minden mennyiséget házhoz szállítok.

A TELEFONOK LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

ETERNIT-MŰVEK HATSZEK LAJOS, KÖZPONTI IRODA, BUDAPEST, ANDRÁSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU.

Baja és környéke részére **csak** Goldschmiadt Lajos o o egyedárusítónál. o o

ÉPÍTŐK FIGYELMÉBE
 Olcsó bevásárlás abba az előnyös helyzetbe juttatott hogy minden építkezéshez szükséges faanyagot úgy mint épületfa, léczsaluzáshoz szükséges deszka o-o és asztalos-áru o-o olcsóbban, mint helyben bárhol, nálam beszerezhető o o
 Ne vegyen, mielőtt nálam erről meggyőződést nem szerez!
GOLDSCHMIEDT LAJOS
 o fakeszkerdő B A J A. o

Hirdetés a Corvin-nyomda nyomdájában Baja (Kölcsey-ut) és Tárna.

Kiadó és lap: Budapest, a Független Magyarország kiadóvállalat. A kiadóért felelős: Fodor Ernő

Soha többé nem étező alkalom! Eredeti női kézimunka